

Stan bezpieczeństwa miasta Krosna oraz powiatu krośnieńskiego w 2015 r.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Krośnie, zgodnie z zapisem ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej nadzoruje bezpieczeństwo publiczne na obszarze powiatu krośnieńskiego i miasta Krosna w zakresie:

- ochrony zdrowia zwierząt, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt,
- bezpieczeństwa środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego,
- bezpieczeństwa środków żywienia zwierząt,
- przestrzegania ustawy o ochronie zwierząt,
- przestrzeganie zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Wymienione wyżej obszary stanowią informację czym zajmuje się Inspekcja Weterynaryjna, jako organ administracji państwowej. W obiegu publicznym weterynaria kojarzy się z leczeniem kotów, psów, względnie innych zwierząt gospodarskich. Ta sfera należy wyłącznie do s prywatyzowanych zakładów leczniczych, które wyposażone są w leki, sprzęt niezbędny do podejmowania leczenia zwierząt, zabiegów na zwierzętach. Takimi środkami nie dysponuje Inspekcja Weterynaryjna.

I.

W 2015 r. w obszarze ochrony zdrowia zwierząt przeprowadzono łącznie 281 kontroli podmiotów gospodarczych oraz gospodarstw rolnych. W trakcie ich prowadzenia stwierdzono uchybienia dotyczące braku przestrzegania zasad bioasekuracji (brak mat dezynfekcyjnych - 7, tablic informujących o braku wstępu do miejsc przebywania zwierząt -3, przestrzegania zasad higieny czystości pomieszczeń inwentarskich – 13). Od wszystkich tych podmiotów wyegzekwowano usunięcia uchybień. Bioasekuracja w gospodarstwach oprócz wymienionych wymagań, w kontekście nowych przepisów prawa będzie wymagać ogrodzenia gospodarstw, prowadzenia dokumentacji odnośnie leczenia zwierząt, zabezpieczenia przed

gryzoniami. Nie spełnianie tych warunków będzie skutkowało brakiem wypłat odszkodowań dla właścicieli w przypadku stwierdzenia chorób zakaźnych zwierząt.

W 2015 r. wykonano szereg badań monitoringowych w kierunku poszczególnych jednostek chorobowych: pryszczycyca u bydła (20), choroba pęcherzykowa świń (20), klasyczny pomór u świń (30), u dzików (12), gruźlica u bydła (1054), bruceloza bydła oraz enzoptyczna białaczka bydła (724), bruceloza u owiec i kóz (64), choroba niebieskiego języka u bydła (52), u owiec (28), gorączka Q u bydła (20), owiec i kóz (26), wścieklizna u zwierząt wolnożyjących (71), IBR /IBV u bydła (20), owce (26). W wyniku przeprowadzonych badań odnotowano 1 przypadek IBR -IBV u 1 sztuki bydła, którą wyeliminowano. Stwierdzono też 5 ognisk warrozy u pszczół. Z chorób podlegających obowiązkowi zwalczania z urzędu wykryto 2 ogniska posocznicy krwotocznej u pstrągów (VHS). Podjęto wszelkie proceduralne działania celem zwalczania choroby. Na dzień dzisiejszy gospodarstwo jest już wolne od tej choroby.

W 2015 r. jak w latach ubiegłych podjęto działania profilaktyczne w zakresie występowania wścieklizny u lisów. W akcji wiosennej oraz jesiennej, oprócz zrzutów z samolotu, rozłożono ręcznie 1820 dawek szczepionki w terenach najbardziej newralgicznych. To działanie potwierdziło skuteczność w postaci zwiększenia ilości dawek przyjętych przez lisy, przez to zwiększenie miana odporności, następnie braku zachorowań tych zwierząt na wściekliznę. Prowadzenie tej akcji wysoko ocenili przedstawiciele misji Unii Europejskiej, którzy kontrolowali powiat krośnieński w minionym roku. Nadal istnieje problem nie dokonywania obowiązkowego szczepienia psów przeciw wściekliznie. W związku z tym skierowano 18 wniosków o ukaranie do organów ścigania.

W 2015 r. Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Krośnie podejmował działania kontrolne w zakresie przestrzegania dobrostanu zwierząt. Skontrolowano 1 gospodarstwo zajmujące się hodowlą drobiu, 113 gospodarstw zajmujących się hodowlą bydła, 6 hodowlą świń oraz 4 hodowlą owiec i kóz. Stwierdzono w 14 gospodarstwach uchybienia dotyczące braku prowadzenia rejestru zwierząt (4), stanu sanitarno-technicznego budynków inwentarskich (9). Wszelkie uchybienia zostały

usunięte w wyznaczonych przez inspektorów terminach. Podczas wspólnych z Policją kontroli drogowych sprawdzono dobrostan zwierząt w trakcie ich transportowania. Wykonano 8 kontroli, podczas których nie stwierdzono naruszeń prawa. W jednym przypadku wskutek interwencji na zgłoszenie ustalono niewłaściwe warunki przewozu bydła przez przewoźnika.

Inspektorat podejmował też czynności związane z niewłaściwą opieką nad zwierzętami domowymi, występując z dwoma wnioskami do wójtów gmin o odebranie zwierząt (psy, koty).

We wrześniu 2015 r. wpłynął do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Krośnie wniosek Rzeszowskiego Stowarzyszenia Ochrony Zwierząt o objęcie nadzorem przytuliska dla psów oraz kociarni w Krośnie, kwestionując m.in. warunki przetrzymywanych zwierząt bezdomnych, prowadzenie działalności schroniska dla zwierząt, co nie ma oparcia w przepisach prawa. W trakcie kontroli sprawdzających ustalono, że oba podmioty zapewniają właściwe warunki oraz opiekę zwierzętom. Mimo niejasnych przepisów prawa dotyczących rejestracji działalności, biorąc pod uwagę ważną funkcję jaką one spełniają w zakresie bezpieczeństwa publicznego wydano decyzję administracyjną o objęcie nadzorem w/w przytuliska oraz kociarni w Krośnie.

Kwestią nierozwiązaną nadal pozostaje sprawa braku miejsca targowego dla handlu zwierzętami na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego. Sprawa pod względem bezpieczeństwa epizootycznego jest bardzo poważna, zwłaszcza pod kątem zagrożenia afrykańskim pomorem świń, dzików, grypą ptasią. Niekontrolowany obrót zwierzętami może się przyczynić do szybkiego rozprzestrzenienia chorób zakaźnych zwierząt. Przypominam, że problem ten jest przedstawiany przeze mnie już o kilku lat.

II.

W zakresie bezpieczeństwa środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w 2015 r. Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Krośnie przeprowadził łącznie 314 kontroli podmiotów zajmujących się produkcją żywności w 146 nadzorowanych

podmiotach. Uchybienia stwierdzone podczas pełnienia czynności dotyczyły wymagań pomieszczeń żywnościowych (16), sprzętu i wyposażenia (16), jakości wody (1), higieny osobistej (9), zabezpieczenia przeciw szkodnikom (3), systemu HACCP (3). W związku z tym wydano 6 decyzji administracyjnych o usunięciu uchybień, które wyegzekwowano, karano nałożeniem mandatów.

Generalnie jednak trzeba przyznać, że warunki w jakich produkowana jest żywność są bezpieczne. Świadczą o tym niekwestionowane wyniki badań laboratoryjnych (mikrobiologicznych, chemicznych) prób żywności pobieranych przez zakłady w ramach wewnętrznej kontroli jak i z urzędu.

W minionym roku zakończyła działalność Eksportowa Ubojnia Królików w Rymanowie.

Cieszy wzrost liczby badań świń i dzików na włośnice. W roku minionym rolnicy i myśliwi skierowali do badań łącznie 99 prób mięsa. Nie wykryto obecności włośnicy. Problem natomiast stanowi brak zgłaszania przez rolników uboju zwierząt na użytek własny. W 2015 r. dokonano takich zgłoszeń 7, w tym 6 świń i 1 cielęcina. Patrząc pod kątem możliwości wprowadzania mięsa z gospodarstw do obrotu, stanowi to zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego. Kuriozalnym przykładem nieodpowiedzialności było odnotowanie przypadku ubicia na pastwisku 3 sztuk bydła dorosłego, dokonanie rozbioru mięsa i przewiezienia do gospodarstwa. Nie udało się wprawdzie udowodnić wprowadzenia mięsa do obrotu, lecz zawsze takie domniemanie pozostaje. Sprawę przekazano do prokuratury, wydano wyrok skazujący. W tym kontekście budzi pewne obawy ukazanie się rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30.09.2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej, dopuszczające do obrotu, przez podejmujących działalność, ubity w gospodarstwie drób, mleko, jaja, sery, produkty pszczelarskie i rybołówstwa, w przypadku kół łowieckich tusze i podroby grubej i drobnej zwierzyny łownej. Ministerstwo Rolnictwa jest również w trakcie opracowania nowelizacji ustaw, których celem będzie ułatwienie sprzedaży rolnikom żywności przetworzonej. Całość zagadnienia w zakresie produkcji tych środków spożywczych przejdzie z

nadzoru inspekcji sanitarnej na inspekcję weterynaryjną. Na obecną chwilę brakuje szczegółowych wytycznych odnośnie wymagań sanitarno- weterynaryjnych dla tej grupy producentów.

III

W 2015 r. w **sektorze paszowym i utylizacyjnym** przeprowadzono łącznie 108 kontroli (sektor paszowy 94, sektor utylizacyjny 14). Podczas kontroli sektora utylizacyjnego (7 podmiotów) nie stwierdzono naruszeń prawa. W przypadku sektora paszowego uchybienia dotyczyły sposobu prowadzenia dokumentacji (2) oraz stanu pomieszczeń (1). Wykonano szereg badań prób pasz oraz produktu gotowego (mieszanki mięsno kostnej), gdzie nie kwestionowano wyników. W przypadku Zakładu Utylizacyjnego we Wróbliku Szlacheckim rozpatrywano problem uciążliwości zapachowej dla okolicznych mieszkańców. W wyniku rozmów przeprowadzonych z przedstawicielami zakładu, wydanych zaleceń, po dokonaniu modernizacji zakładu w 2016 r. problem ten nie jest zgłaszany do Inspektoratu.

IV.

W zakresie **identyfikacji i rejestracji w siedzibach stad zwierząt** (bydło, owce) przeprowadzono kontrole w 50 stadach (493) sztuk zwierząt. Nie stwierdzono niezgodności, co stanowi znaczną poprawę w stosunku do 2014 r.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że od 25 lutego 2016 r. obowiązuje rolników zgłaszanie do AR i MR posiadania nawet 1 sztuki świni na potrzeby własne. Celem tego obowiązku jest ograniczenie nielegalnego obrotu tymi zwierzętami a w związku z tym zmniejszenie potencjalnego zagrożenia rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych – ASF.

Podsumowując składaną informację za 2015 r. pragnę wyrazić opinię, że miniony rok był bardzo dobry pod względem epizootycznym. Również żywność produkowana przez lokalne zakłady była bezpieczna.

Na chwilę obecną najpoważniejszym zagrożeniem jest afrykański pomór świń u dzików, mogący spowodować duże straty ekonomiczne w rolnictwie. Zagrożenie

wiąże się z możliwością przeniesienia choroby przez uczestników w trakcie zjazdu młodzieży na terenie województwa małopolskiego. W ramach przygotowania odbyły się ćwiczenia w okolicy przejścia granicznego w Korczowej, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron województwa podkarpackiego w zwalczaniu ASF. W związku z napływem dużej ilości ludzi w czasie Dni Młodzieży, zostaną przeprowadzone dodatkowe kontrole podmiotów produkujących żywność i pobrane będą próby do badań laboratoryjnych.

Problemem w br. może być pełna realizacja zadań z uwagi na brak odpowiedniej liczby pracowników merytorycznych w stosunku do coraz większej liczby zadań. Niskie pobory w stosunku do wymagań powodują stałą fluktuację pracowników. W chwili obecnej potrzeba jednostki to przynajmniej 3 etaty, w tym od lat wnioskowany etat dla zastępcy Powiatowego Lekarza Weterynarii. Będę się powtarzał ale nadal uważam, że siedziba Inspektoratu w Krośnie nie spełnia podstawowych standardów dla potrzeb jednostki. Niestety nie mam na to wpływu, a wszelkie podejmowane przeze mnie inicjatywy były odrzucane, bądź „torpedowane”.

Na koniec chciałbym Państwa poinformować, że w czerwcu br zakończone zostaną prace nad projektem ustawy o nowej jednostce organizacyjnej – Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, w której skład będą wchodzić oprócz Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, część spożywcza Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcja Handlowa. Reforma zostanie przeprowadzona nie później niż 1 stycznia 2018 r. Wówczas to będziemy mieli duży problem z lokalem dla jednostki.

POWIATOWY
LEKARZ WETERYNARI
W KROŚNIE
lek. wet. Andrzej Ciszewski